***Класне керівництво** — найбільша відповідальність у роботі вчителя у школі. Він має стати й «мамою» й «татом» свого класу. Це наставник, радник і психолог в одній особі. Хто ж він насправді для учнів і ким має бути?*

Класний керівник — перша та найголовніша людина, яка опікується класом. До класного керівника завжди можна звернутися за допомогою чи порадою. Важка розмова про двійку чи прогул також спершу буде відбуватись із класним керівником. Вінможе бути добрим або злим, суворим чи поблажливим, веселим і сумним. Недарма колишні учні найкраще запам'ятовують суворих, але справедливих керівників.

Для деяких учителів посада класного керівника — це суцільні клопоти, а для інших — стиль існування, без якого життя немислиме. Головне у співпраці учнів і вчителя — налагодження взаєморозуміння. Це починається з першого дня знайомства та триває всі роки навчання. Але досягти взаєморозуміння та взаємоповаги іноді буває настільки складно, що найлегшим виходом із безперспективної ситуації стає заміна керівника. Проте вчитель, у якого не склалися стосунки із класом, лише підтверджує своє небажання вирішувати чиїсь проблеми, окрім своїх.

Іноді молодому вчителю, який щойно закінчив інститут, дають під керівництво найскладніший клас у школі. Мовляв, нехайпокаже, чому його там в університетах навчили. У більшості випадків такий недосвідчений молодий керівник ставиться до своїх обов'язків дуже відповідально. Він ще не встиг забути свої шкільні роки, і тому йому легше зрозуміти причини певних учинків чи поведінки своїх вихованців і налагодити дружні відносини з ними.

Класний керівник має вміти «подати себе», завоювати авторитет. Найкраще це зробити, показуючи свою повагу до кожного учня як особистості із власними думками, поглядами та сприйняттям світу. Незайвим буде продемонструвати свою обізнаність і у власному предметі викладання. Учні, зазвичай підсвідомо, з повагою ставляться до людей, які є справжніми професіоналами у своїй справі. Адже, думають вони, якщо він чи вона чогось не знає, то чому може навчити мене? І чому я маю слухатись порад людини, яка сама не розуміє, про що говорить? Звичайно, усе знати неможливо, тому можна запропонувати всьому класу пошукати відповідь на важке запитання.

Тим учителям, які працюють на посаді класного керівника із задоволенням, знайти спільну мову з учнями легко. Особистий підхід до кожного учня, формування довіри у спілкуванні — найголовніше в його роботі. Замість осуду він порадить, як краще зробити, замість неприємної розмови про низький бал чи прогул — намагатиметься дізнатися про причину такої поведінки. Такий класний

керівник — знахідка для будь-якого класу. Навіть із «важким» класом він намагатиметься знайти спільну мову.

Не можна сказати, що класний керівник, яким би він не був, це тільки засіб виколупування пільг для класу або машина покарання. Хороший керівник знаходить міру в золотій середині. Усе залежить лише від бажання керівника й учнів іти назустріч одне одному.

Покарання — взагалі досить непросте питання у стосунках «класний керівник і його клас». Якщо вчитель не зміг виховати в учнів поваги до себе й інших учителів, покараннями цю ситуацію вже не зміниш. По-перше, діти дуже швидко звикають до покарань, якими б жорсткими вони не були, і досить швидко вони просто втрачають сенс, оскільки нічого не змінюють. Щоб не витрачати весь вільний час на винайдення ще більш

серйозного покарання, треба контролювати ситуацію із самого початку: набагато важче вирішити проблему, ніж запобігти її появі.

До не завжди приємних обов'язків класного керівника також входить спілкування з батьками учнів. Іноді відверта розмова допомагає з'ясувати причини проблеми та вчасно запобігти наслідкам. Поговоривши з батьками, учитель може дізнатися, що учень пропустив кілька уроків через сімейні проблеми, а не через лінь чи нехлюйство, тому буде потрібно не карати за прогул, а, навпаки, підтримати дитину. Подекуди навіть телефонна розмова може допомогти врятувати учня від поганого впливу сумнівних друзів чи подруг.

Дуже важливим для класного керівника є вміння вирішувати конфлікти між самими учнями та іншим учителем. Тут уже необхідно проявити всі свої дипломатичні здібності. Під час вирішення конфлікту між двома чи кількома учнями, найкраще буде поговорити з кожним із них окремо, тет-а-тет. Таким чином легше, ніж під час привселюдного обговорення, зробити розмову довірливою, а звідси й дізнатись про те, що стало причиною сварки. Також корисною буде розмова з обома сторонами одночасно. Класний керівник, як досвідчена й розумна людина, має запропонувати шляхи подолання проблеми, а також примирення ворогуючих сторін.

Якщо ж конфлікт виник між учнем і вчителем, індивідуальна бесіда з кожним також буде доцільною. І якщо дитина впевнено стоїть на своєму, варто пригадати, що вчителі теж іноді можуть бути неправі, особливо якщо це стосується об'єктивності та справедливості, відсутність яких учні помічають одразу. Тож не треба одразу карати учня, спершу треба як слід розібратись у ситуації, а вже потім шукати винних.

Звичайно, не має однозначної відповіді на запитання, що символізує собою класний керівник — покарання чи пільги? Але головним є те, що ця людина відіграє важливу роль у житті будь-якого класу. Проте лише в тому випадку, коли сама прагне цього.

Таким би хотіли бачити свого класного керівника його учні.

Хлопці

Класний керівник — це людина, яка захистить тебе, вислухає, зрозуміє й не дасть зробити дурницю чи необдуманий вчинок.

Класний керівник — це для мене друга мама.

Я бачу свого класного керівника таким: хорошим і щоб не примушував прибирати.

Класний керівник повинен не ставити одразу погану оцінку чи писати зауваження батькам, а вирішити проблему або запитати в учня, чому він це зробив.

Дівчата

Класний керівник — це та людина, яка допоможе у важку хвилину. І ця людина повинна бути доброю.

Класний керівник має бути, як мама. Завжди розуміти, коли треба — полаяти чи похвалити, допомагати з оцінками, підказувати, що погано, а що добре…

Я вважаю, що класний керівник має бути хорошою людиною, повинен розуміти всіх дітей і не впливати на нас у поганий бік, а також бути нашим другом.

Основні напрямки діяльності КЛАСНОГО КЕРІВНИКА

І. Програма «Здоров'я» передбачає самоосвіту класного керівника в цій галузі, вивчення вікових, психологічних особливостей дітей, спільну роботу із шкільним лікарем, психологом, логопедом. Класний керівник разом з батьками виробляє оптимальний режим для даного учня, планує роботу інших вчителів з проблем перевантаження, створення комфортних умов. Оволодіває методами релаксації. Стежить за режимом харчування й вирішує питання про організацію додаткового харчування для хворих та ослаблених дітей.

II. Програма «Навчання» передбачає організацію диференційованого та індивідуального підходу до сильних, середніх слабких учнів. Класний керівник контролює відвідуваність, у разі погіршення успішності своєчасно організовує консультацію тих учителів-предметників, на уроках яких виникли труднощі. Підтримує постійний зв'язок з учителями, батьками. Стежить за дозуванням

домашніх завдань, рівномірністю проведення контрольних робіт, заліків. Ставить питання про переведення учнів до класу корекції.

III. Програма «Спілкування» охоплює ту сферу, в якій дитина найчастіше потребує захисту. Класний керівник зобов'язаний не допускати випадків, коли дітей у класі не помічають, дражнять, обзивають, не приймають до спільних ігор. Тому класний керівник має ввійти у коло спілкування дітей, зрозуміти становище кожного учня в ньому, навчитися коригувати стосунки між дітьми, показати всьому колективу позитивні риси кожної дитини, дати їй можливість проявити себе.

IV. «Робота з важкими» - програма, спрямована на коригування негативних рис в особистості школяра. Тут за мету береться не тільки боротьба з правопорушниками, а профілактична робота з дітьми цієї категорії. Класний керівник має добре оволодіти методикою й технікою вивчення особистості учня та його виховного середовища.

V. Програма «Робота з сім ями» спрямована на тактовне коригування негативних впливів родини. Залучення батьків до класних і загальношкільних заходів, вивчення стану родинного виховання, узагальнення досвіду естетичного вихованні в сім'ї. Надання допомоги батькам у навчанні й вихованні дітей, а також роз'яснення цілей і завдань НВК.

VI. Програма «Дозвілля». У її межах класний керівник виявляє індивідуальні інтереси дітей, допомагає їм у виборі позакласних об'єднань (гуртків, секцій тощо), розширює світогляд учнів. Ця програма пов'язана із загальношкільною виховною роботою, що є продовженням виховного процесу, і має яскраву естетичну спрямованість. Визначення програм діяльності з вивчення традицій національної пісенної культури, побуту важливе завдання класного керівника нашої школи. Підсумками цієї роботи є огляди хорових колективів, конкурси скрипалів, баяністів, інструменталістів, оркестру народних інструментів. Традиційним стало «Посвячення в музиканти». Надзвичайно цікаво проходять вечори «На балу у Терпсіхори», «Музична азбука». Та й музичні лекторії відзначаються вишуканістю, їх проводять професіонали. Адже класні керівники працюють разом з педагогами-музикантами. У кожному класі є не тільки класний керівник, а й своя «музична мама», тобто музичний педагог, що відповідає за кожну паралель. Класні керівники вважають, що така співдружність допомагає в роботі: всі класні та шкільні заходи стали цікавішими, яскравішими, мають чудовий музичний супровід.

Це важливо, бо в школі відбувається досить багато різноманітних заходів і свят. Це - «День знань», «Новий рік», «Золота осінь», «Різдво», «Свято Букваря», фольклорні свята, «Масляна», «Посиденьки», родинні вечори відпочинку, «Зустріч друзів», різні огляди тощо.

Одне із завдань навчально-виховного комплексу - створити умови, щоб кожен учень мав змогу займатися в тому позакласному об'єднанні, яке його цікавить.

Навчально-виховний процес, робота позакласних об'єднань тісно пов'язані з позакласною й позашкільною виховною роботою, роботою класних керівників. Вони взаємно доповнюються і збагачуються.

Планування виховної роботи - одне з найважливіших умов здійснення підходу до виховання. Перспективне, чітке та оперативне планування забезпечує високу ефективність виховної роботи й дозволяє виокремити найсуттєвіші напрямки, сконцентруватися на головному.

Основним документом класного керівника є план виховної роботи. Він відображає зміст, форми та методи виховної роботи. При плануванні класному керівникові слід враховувати:

1. Аналіз за минулий рік.

2. Цілі та завдання виховання.

3. Рівень розвитку та вихованості учнів.

4. Можливості школи.

5. Досвід і підготовленість класного керівника.

План виховної роботи має відповідати низці вимог:

1. Цілі виховання. План - це не просто перелік. Кожен захід обов'язково має продовжувати наступний.

2. Реальні потреби колективу.

3. Перспективність.

4. Узгодженість із загальношкільним планом.

5. Врахування об'єктивних і суб’єктивних можливостей.

6. Конкретність.

7. Комплексний підхід до планування:

(єдність морального, трудового, правового, фізичного, естетичного виховання).

Планування має бути гнучким, щоб разі потреби щось додати чи змінити.

Планування виховної роботи має базуватися на положеннях Концепції освіта Міжнародної декларації прав дитини Статуті школи, рекомендаціях Міносвіти

Використовуючи тести, можна визначити конкретні виховні завдання класу.

Структура плану виховної роботи

1. Короткий аналіз виховної роботі за минулий рік.

2. Цілі та завдання на новий навчальний рік.

3. Характеристика класу (з урахуванням даних про рівень вихованості учнів)

4. Основні виховні справи з організації та розвитку класного колективу.

5. Цілі цих справ.

6. Форми проведення.

7. Характеристика даних справ (слід зазначити рівень розвитку колективу).

8. Індивідуальна робота з дітьми (розділі передбачаються методи та прийоми залучення конкретних учнів ді підготовки й проведення важливих справ)

9. Індивідуальна робота з батьками (у розділі передбачається участь батьків у конкретних справах і допомога, яку вони надають).

Схема плану виховної роботи:

- Основні справи класу, школи.

- Мета справи.

- Форма проведення.

- Аналіз справи.

- Індивідуальна робота з учнями.

- Індивідуальна робота з батьками

Посадова інструкція класного керівника включає:

1. Загальні положення.

2. Основні обов'язки.

3. Документація.

4. Права.

5. Відповідальність.

6. Вимоги до працівника.

Відповідно до розділу "Документація":

класний керівник, крім плану виховної роботи, має зошит роботи класного керівника та карту індивідуального розвитку учня.

У зошит роботи класного керівника записуються всі дані про учнів, заняття є позаурочний час, дані про здоров'я й харчування, про чергування у класі й школі про роботу з батьками (збори, лекторії індивідуальна допомога тощо), про роботу з учителями, що працюють у класі.

МІСЦЕ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА в системі виховання учнів

Ознайомлення з ситуацією в суспільному та шкільному житті, з основними підходами до визначення цілей і завдань навчання школярів дає можливість розглянути місце класного керівника в системі виховання. Але для цього треба відповісти на запитання:

«Які чинники впливають на формування підлітка?»

Загальновідомо, що соціалізація особистості (її освіченість у найширшому значенні) відбувається під впливом як стихійних сил соціального середовища, так і цілеспрямованих з боку спеціально створених державних і суспільних інститутів. Схематично ці сфери впливу можна зобразити так. Залежно від віку дитини одні чинники стають більш вагомими, інші відсуваються на задній план, треті мають постійний фоновий вплив. Наприклад, домашнє середовище має вирішальне значення в розвитку дитини в дошкільному віці. Будучи могутнім фактором виховання в молодшому шкільному віці, сім'я в психологічному сприйнятті дитини з часом поступається місцем перед школою. Провідною, як стверджують психологи, стає навчальна діяльність, а найбільшого авторитету під час формування ціннісних орієнтацій набуває думка вчителя.

Починаючи з молодшого підліткового віку, соціальна ситуація розвитку дітей характеризується разючою зміною орієнтирів. З цього часу підлітка надзвичайно хвилює, що про нього думають товариші, як вони оцінюють події, що відбуваються в світі. Хлопчики і дівчатка в цьому віці особливо пильно придивляються до однолітків, порівнюють себе з ними, намагаються відповісти на життєво важливі запитання: «Який я?», «Чи не гірший за інших?» Дуже важливо для підлітка - виправдати сподівання друзів та ні в якому разі не бути гіршим за них. Думка «я в усьому поступаюся друзям» сприймається як трагедія. Звідси виникає потреба самоствердження, самореалізації, яка за несприятливих умов набуває гострих, конфліктних, інколи антисоціальних форм. Тому одне з найважливіших педагогічних завдань у роботі з дітьми «складного віку», яке успішно реалізують досвідчені педагоги, - організувати найрізноманітнішу діяльність, де б кожен зміг виявити свої найкращі нахили, заслужити повагу товаришів. При цьому не треба забувати, яке значення для підлітка має суспільно-корисна та суспільне оцінювана діяльність.

Хоча підліток і переймається думкою проте, як його сприймає товариське середовище (товариші з класу чи друзі-сусіди), варто все ж враховувати, що не будь-яка група однолітків є для нього вагомою. Він прагне увійти до так званої референтної групи, норми стосунків якої для нього особливо важливі й сприймаються ним із задоволенням. Проте часто буває, що гурт, до якого так прагне дівчинка чи хлопчик, не відповідає взаємністю або навіть уникає їх. У такій ситуації педагогічною допомогою може бути: в першому випадку - зміна ціннісної орієнтації референтної групи (якщо вона дає негативний соціальний досвід); в другому (якщо група з педагогічних позицій оцінюється позитивно) - підвищення авторитету учня, який прагне стати членом цієї групи.

Починаючи з 7-го класу (11-12років), в психології та поведінці школярів з'являються нові тенденції, світ їхніх можливостей та інтересів розширюється і вони прагнуть вийти за межі класу, шукають себе поза найближчого оточення друзів і звичної діяльності. Дітей цього віку ми найчастіше зустрічаємо в спортивних секціях, гуртках і клубах позашкільних закладів. Відбувається активне випробовування сил. Діти переходять з одного гуртка в інший, із секції в секцію, поки не зважаться на певний вибір (або, як це часто трапляється, нічого не

вибирають, і для них пріоритетною залишається лише сфера вільного спілкування).

13-14-річні підлітки досить виразно уявляють перспективу власного майбутнього життя. У них активно формується уявлення про власне «Я», виникає проблема морального вибору способів поведінки в навчальній роботі та в боротьбі за любов і повагу інших людей. При цьому в саморозвитку важливого значення набувають не стільки літературні герої, скільки цінності молодіжної субкультури, схиляння перед зірками кіно, поп-музики. Зразками для створення духовних пріоритетів і суспільних ідеалів стають старші за віком і класом учні (старшокласники). У цьому зв'язку вирішальне значення для виховання старших підлітків має формування духовно-моральної атмосфери життя старшої школи. Ця атмосфера передається як діяльно, безпосередньо комунікативним способом, так і опосередковано - через сприйняття морально-психологічного клімату стосунків старшокласників між собою, з учителями та молодшими учнями.

Протягом підліткового віку діти неоднаково сприймають учителя (а отже, і його позиції). Беззастережний авторитет, який мав учитель у школяра молодших класів, у підлітковому віці піддається критиці. Слово вчителя перевіряється його ставленням до справи, моральні тенденції - вчинками й стосунками з колегами та учнями, здатністю жити чесно, розв'язувати повсякденні проблеми справедливо. Класний керівник отримає авторитет, якщо зможе стати старшим товаришем і зуміє ввійти в референтне середовище учнів.

Кіно, телебачення, газети і журнали, музика, література супроводжують дитину протягом усіх шкільних років, але ефективність їх впливу, як показують спеціальні дослідження, відбувається через ті оцінки, через той вибір, який здійснюють значимі для школяра люди:

батьки, вчителі, товариші. Тому вплив засобів масової інформації, відео- та магнітопродукції можна регулювати опосередковано. Сім'я та шкільні педагоги з першого до ..останнього дня навчання дитини постійно впливають на її розвиток. Але цей вплив буде успішним за умови, якщо точно відповідатиме змінам у соціальному розвитку школяра, якщо спиратиметься на авторитети соціального середовища дитини.

В сучасних умовах суспільного розвитку, національного відродження України все більш, зростає роль школи у формуванні особистості, здатної забезпечити прогрес нації

Розглядаючи з позиції загальноосвітньої школи проблему національного виховання, доцільно підкреслити, що одна із головних фігур у виконанні поставлених завдань - класний керівник - безпосередній наставник, вихователь, консультант учнівської молодів Він в тісному співробітництві, співтворчості з учнями, батьками, керівниками гуртків і секцій, вихователями груп продовженого дня, вчителями-предметниками, громадськістю організовує і спрямовує навчально-виховний процес у класі.

В своїй практичній діяльності класний керівник керується законом України "Про освіту", в якому чітко сформульовані . обов'язки педагогічних працівників, зокрема: вчитель забезпечує умови для засвоєння програм; утверджує принципи загальнолюдської моралі, правди, справедливості, відданості, патріотизму, гуманізму, доброти, стриманості, працелюбства, поміркованості та інших доброчинностей. виховує повагу до батьків, жінки, культурно-національних духовностей, історичних цінностей України, походження державного і соціального устрою, цивілізацій, відмінних від власних, дбайливе ставлення . до навколишнього світу; готує до свідомого життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами; дотримується педагогічної етики, моралі, поважає гідність дитини; захищає підростаюче покоління від будь-яких форм фізичного" або психічного насильства, запобігає вживанню ними алкоголю, наркотиків, інших шкідливих звичок; постійно підвищує свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну і політичну культуру

Як бачимо, вплив педагога на учнів складає ту виховну силу, яку не можна замінити ніякими статутами і програмами, ніякою організацією навчальних закладів. Цілком справедливо стверджував К Д Ушинський, що особистість вихователя означає все у вихованні Тільки особистість може діяти на розвиток, тільки характером можна сформувати характер Отже. в кожному наставнику важливі: характер, моральність, переконання

Виконуючи головні завдання школи, класний керівник, як особистість, має відповідати певним критеріям, зокрема а) суспільно-гуманістична спрямованість, яка передбачає високий рівень суспільної та національної свідомості, самосвідомості, переконаність; усвідомлення громадянського обов'язку. політичну культуру та культуру міжнаціонального спілкування, високий рівень моральної вихованості; соціальну активність і відповідальність; навички суспільно-гуманістичної роботи, вміння творчо працювати, використовувати і цінувати колективний досвід, прислухатись до думки колег, критично оцінювати досягнуте; вміння працювати на основі співдіяльності, співтворчості, співробітництва; прояв громадської активності на благо суверенної України; б) професійно-педагогічна спрямованість, змістом якої є: уявлення про соціальну роль педагогічної професії; інтерес до дитини як суб'єкта діяльності вміння розуміти її потреби і особливості, складність неоднозначність внутрішнього світу, педагогічна спостережливість; педагогічний такт; в) високий рівень педагогічної майстерності, яка передбачає знання основ предмету, завдань і категорії педагогіки; закономірності вікового, анатомо-фізіологічного та психічного розвитку, соціального формування особистості; розуміння суті, мети, завдань, форм і методів виховання; знання індивідуально-психологічних та індивідуально-типологічних особливостей вихованців; наявність умінь і навичок організації виховуючої діяльності школярів - виявляти рівень вихованості; проектувати розвиток особистості в колективі, планувати, відбирати, узагальнювати навчально-виховний матеріал; володіти прийомами, засобами педагогічної техніки; встановлювати педагогічно доцільні взаємовідносини з

окремими учнями, малими групами, учнівським колективом, батьками, вчителями, аналізувати свою діяльність і діяльність колективу, наслідки роботи.

Отже, основними вимогами до особистості класного керівника є:

суспільно-гуманістична спрямованість;педагогічна майстерність; ерудиція і культурний кругозір; моральний авторитет; педагогічний такт; любов і повага до дітей; педагогічний оптимізм; організаторські вміння; творчий підхід; безперервне підвищення кваліфікації.

Сьогодні, коли вплив некерованої сфери на учнів інколи виявляється сильнішим за організовані педагогом заходи, сутність роботи класного керівника не можна розглядати по-старому.

У зв'язку із зростанням джерел виховного впливу на школярів, класному керівнику доцільно тримати в полі зору всю життєдіяльність вихованців, аналізувати, оцінювати потік інформації і спрямовувати їх діяльність в позитивне русло, будуючи свої відносини на принципах співробітництва, співтворчості, проявляючи максимум довір'я та поваги до особистості.

В сучасній школі виникає така ситуація, коли класний керівник повинен за короткий відрізок часу виконати великий обсяг роботи. В ньому і проявляється необхідність інтенсифікації. цілісного процесу виховання Отже, слід підняти свою роботу на якісно новий рівень, по-новому усвідомити роль класного керівника. Виховний процес з учнями проходить на уроках, заняттях гуртків, секцій, факультативів, різноманітних об'єднаннях за інтересами, екскурсіях в природу і т.д, класному керівнику необхідно знайти нові засоби педагогічного управління, підняти в своїй діяльності на більш високий рівень узагальненості. Як показує аналіз практики, виховні заходи часто бувають випадковими за мотивами і тематикою, не охоплюють всіх сторін та проблем дитячого життя, не враховують справжніх їх психічних станів Вони створюють ніби видимість благополуччя, відволікають класного керівника від аналітико-узагальнюючої роботи, аналізу якості виховного процесу.

В чому ж сутність нових підходів до розуміння змісту роботи класного керівника в умовах цілісного виховного процесу, організації виховуючої діяльності школярів.?

З точки зору класного керівника, цілісний процес виховання може бути розділений на дві однаково важливі частини:

перша, об'єктивна сторона змістовної організації всього дитячого життя;друга, суб'єктивна сторона психічних "станів, переживань, формування поглядів, особистісних рис та індивідуальних здібностей.

Класний керівник лише частково організовує життя і діяльність вихованців Тут значну роль відіграють батьки, керівники гуртків, секцій, факультативів, позашкільні установи та ін. Але класний керівник разом з ними відповідає за зміст виховного процесу, за участь в цьому школярів, їх життєву позицію, за забезпечення повної відповідності характеру цілісного виховного процесу меті національного виховання. Педагог має бути добре інформований, усвідомлений

про участь вихованців в різних видах діяльності, взаємовідносинах їх у групах, про характер і зміст спілкування, потреби, інтереси, стимули і мотиви поведінки Одержуючи і обробляючи інформацію, класний керівник контролює хід цілісного процесу виховання кожного вихованця, аналізує характер впливу на нього, обробляє дані відповідно до наслідків виховання основним критеріям вихованості, вносить педагогічні корективи в рух життя учнівського колективу.

Вихідна методологічна позиція класного керівника - у формуванні дитини, підлітка, юнака, дівчини як індивідуальності, коли педагог прагне перетворити зовнішні соціально-цінні спонукання у внутрішні стимули поведінки особистості школяра, коли вона самостійно прагне до досягнення мети, проявляючи цілеспрямованість, волю Одним словом, виховна ефективність виникає тоді, коли цілісний педагогічний процес з врахуванням вікових особливостей переміщується із сфери зовнішніх впливів у сферу внутрішніх стимулів діяльності, коли виховання на кожному етапі вікового розвитку особистості переростає у самовиховання Звичайно, перший і найбільш відчутним наслідок виховання, на думку В.О.Сухомлинського, і тому, щоб людина стала думати про саму себе, замислитися над запитанням: що в мені гарне, а що погане? Процес самовиховання надзвичайно складний.

Процес самовиховання:

- Самостійне планування діяльності із засвоєння знань, умінь і навичок, способів поведінки.

- Розв'язання проблемних ситуацій навчально-виховного процесу.

- Самоорганізація діяльності: раціональний розподіл етапів діяльності, часу, зусиль в ході діяльності.

- Самоконтроль в діяльності аналіз кінцевих наслідків діяльності, співставлення їх з визначеною метою, виявлення розходжень та їх причин і проектування нових перспектив і завдань.

Такий розгляд суті педагогічної діяльності класного керівника дозволяє сформулювати основні його функції:

-Організаторська- плануванні і коорди.

Освітній педагогічний портал:

https://urokok.com.ua